

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح درس جامع
(روزانه)

عنوان درس: پاتوفیزیولوژی

استاد درس: دکتر آقامحمدی

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری
پیش نیاز درس: ندارد

هدف کلی درس: فراهم آوردن فرصت های یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد چگونگی اعمال دستگاه های مختلف بدن در انسان سالم و واکنش فیزیولوژیکی بدن به اختلالات دستگاه های مزبور
شرح درس: آگاهی از فیزیولوژی پیشرفته اندام های بدن می تواند دانشجو را در بررسی، تشخیص اختلالات و تدوین تدابیر پرستاری مناسب آماده نماید.

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
۱)	معرفی درس - مروری بر آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش	آقامحمدی
۲)	عملکرد حرکتی دستگاه گوارش و اختلالات شایع آن	آقامحمدی
۳)	فعالیت های ترشحات دستگاه گوارش و اختلالات مربوط به آن	آقامحمدی
۴)	عملکرد دستگاه ادراری و اختلالات شایع آن	آقامحمدی
۵)	مقدمات سیستم آندوکراین، غده هیپوفیز، غده تیروئید و اختلالات شایع مرتبط	آقامحمدی
۶)	غدد آدرنال، غدد پاراتیروئید، غده پانکراس و اختلالات شایع مرتبط	آقامحمدی
۷)	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم خون	آقامحمدی
۸)	بیماری های شایع هماتولوژی	آقامحمدی

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	٪۱۰	۲
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	٪۳۰	۶
آزمون های کلاسی و میان ترم	-	-
امتحان پایان ترم	٪۶۰	۱۲
جمع کل	٪۱۰۰	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

- 1- Guyton and Hall Textbook of Medical Physiology.
- 2- Robbins Basic Pathology (Robbins Pathology).

۳. اصول بیماری های هاریسون

ب: طرح درس (lesson plan):

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی		شماره جلسه: ۱				
موضوع درس: توضیح اهداف درس، آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول						
تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی								
هدف کلی: دانشجو باید ساختار و عملکرد دستگاه گوارش را بداند.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	آناتومی دستگاه گوارش را شرح دهد.	شناختی	درک	کلاس	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲	فیزیولوژی دستگاه گوارش را شرح دهد.	شناختی	درک	مندرچ در برنامه کلاسی				

دانشگاه علوم پزشکی
وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی						
موضوع درس: عملکرد حرکتی دستگاه گوارش و بیماری های مربوط به آن		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول						
تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی		شماره جلسه: ۲						
هدف کلی: دانشجو باید با عملکرد حرکتی دستگاه گوارش آشنا شود.								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه					
شبهه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس					
مکان آموزش	مکان	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس					
شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم	۹۰-۱۲۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی پرسش و پاسخ	کلاس ارشد	درک	شناختی	فیزیولوژی بلع را توضیح دهد.	(۱)
					درک	شناختی	عملکرد مری را بیان نماید.	(۲)
					درک	شناختی	اعمال حرکتی معده را شرح دهد.	(۳)
					درک	شناختی	عملکرد حرکتی روده ها را شرح دهد.	(۴)
					کاربرد	شناختی	اختلالات حرکتی دستگاه گوارش را توضیح دهد.	(۵)

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی	
موضوع درس: فعالیت ترشحي دستگاه گوارش و اختلالات مربوط به آن		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول	
تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی		شماره جلسه: ۳	

انستیتو ملی پژوهش‌های بهداشتی و خدمات بهداشتی درمانی ارمنستان

هدف کلی: دانشجویان باید با فعالیت ترشحات دستگاه گوارش و اختلالات شایع آن آشنا شوند.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱)	عوامل موثر بر ترشحات دستگاه گوارش را بیان نماید.	شناختی	درک	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور و ...	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲)	ترشحات قسمت های مختلف دستگاه گوارش را توضیح دهد.	شناختی	درک					
۳)	در مورد انواع اختلالات شایع ترشحات دستگاه گوارش توضیح دهد.	شناختی	کاربرد					

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی موضوع درسی: دستگاه ادراری و اختلالات مرتبط تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول	شماره جلسه: ۴
--	--	---------------

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

هدف کلی: دانشجویان باید با عملکرد دستگاه ادراری و بیماری‌های شایع آن آشنا شوند.

ردیف	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ادراری را شرح دهد.	شناختی	درک	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت‌برد کامپیوتر ویدئو پروژکتور و ...	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲	اختلالات شایع دستگاه ادراری را توضیح دهد.	شناختی	کاربرد					

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی موضوع درس: مقدمات سیستم آندوکراین، غده هیپوفیز، غده تیروئید تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول	شماره جلسه: ۵
---	--	---------------

هدف کلی: دانشجو باید با عملکرد سیستم آندوکراین و اختلالات شایع غده هیپوفیز و تیروئید آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالتهای تکمیلی
۱)	ساختار هورمون ها را شرح دهد.	شناختی	درک	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲)	مکانیسم عمل هورمون ها را توضیح دهد.	شناختی	درک					
۳)	غده هیپوفیز و عملکرد آن را بیان نماید.	شناختی	درک					
۴)	اختلالات غده هیپوفیز را بیان کند.	شناختی	کاربرد					
۵)	عملکرد غده تیروئید را شرح دهد.	شناختی	درک					
۶)	اختلالات غده تیروئید را توضیح دهد.	شناختی	کاربرد					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول

موضوع درس: غدد پاراتیروئید، غدد آدرنال، غده پانکراس

تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی

هدف کلی: دانشجو باید با عملکرد و بیماری های شایع غدد پاراتیروئید، آدرنال و پانکراس آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱)	عملکرد غدد آدرنال را توضیح دهد.	شناختی	درک	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲)	اختلالات آدرنال را بیان نماید.	شناختی	کاربرد					
۳)	عملکرد پانکراس و اختلالات آن را شرح دهد.	شناختی	کاربرد					
۴)	عملکرد غدد پاراتیروئید و اختلالات آن را توضیح دهد.	شناختی	کاربرد					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی موضوع درس: عملکرد سیستم هماتولوژی تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول		شماره جلسه: ۷				
هدف کلی: دانشجو باید با سیستم هماتولوژی و عملکرد قسمت های مختلف آن آشنا باشد.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	بخش های مختلف سیستم خون را توضیح دهد.	شناختی	درک	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲	عملکرد هر کدام از اجزاء سازنده سیستم هماتولوژی را تشریح کند.	شناختی	درک					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اریتریا

شماره جلسه: ۸		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول		عنوان درسی: پاتوفیزیولوژی موضوع درس: بیماری های شایع سیستم هماتولوژی تدوین: گروه پرستاری داخلی جراحی هدف کلی: دانشجو باید اختلالات شایع سیستم هماتولوژی را بداند.		
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	اختلالات شایع گلبول های قرمز خون را بیان کند.	شناختی	کاربرد	کلاس ارشد	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰-۱۲۰ دقیقه	شرکت در مباحث کلاسی آزمون پایان ترم
۲	اختلالات شایع گلبول های سفید خون را توضیح دهد.	شناختی	کاربرد					
۳	اختلالات شایع انعقادی را شرح دهد.	شناختی	کاربرد					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۹		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۱۰				
موضوع درس: معرفی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال						
تدوین: گروه								
هدف کلی: دانشجو با								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)								
(۳)								
(۴)								
(۵)								

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

شماره جلسه: ۱۱		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)
								(۶)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۱۲		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۱۳		موضوع درس: معرفی		تدوین: گروه		هدف کلی: دانشجو با	
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی			
۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی			
۲)											
۳)											
۴)											

وزارت آموزش عالی و پرورش
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

									(۵)
--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----

شماره جلسه: ۱۴		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه				(۱)
								(۲)

پاكتستان علم و پرورش
و خدمات بهداشتی بر مبنای تربیتی

		ویدئو پروژکتور		کلاسی				۳
								۴
								۵

شماره جلسه: ۱۵		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	نقطه

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

شماره جلسه: ۱۶	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال	عنوان درسی:
		موضوع درس: معرفی
		تدوین: گروه
		هدف کلی: دانشجو با

بازنمایی از کتابخانه ملی و مراکز پژوهشی
و خدمات آموزشی در فضای آنلاین

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)								
(۲)				کلاس مندرج		وایت بُرد		
(۳)				در برنامه	سخنرانی	کامپیوتر	۹۰	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۴)				کلاسی		ویدئو پروژکتور	دقیقه	
(۵)								